

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

Ei kommentteja.

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

Ei kommentteja.

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

Viittaus pääviesteissä selvitettyyn kokonaisuuteen koskien laitoksen muuttamista virastoksi, esimerkiksi: mitkä ovat ne keskeisimmät tehtävät, joissa viranomaisasema on tarpeen (yksilöinti selkeyttää huoltovarmuuden tehtävää ja suhdetta viranomaisiin ja voisiko esimerkiksi velvoite- ja turvavarastointiin liittyvän julkisen vallan ja merkittävän julkisen vallan käytön keskittää Työ- ja elinkeinoministeriölle), millä tavalla mahdollinen viranomaisasema vaikuttaa elinkeinoelämän kanssa tehtävään yhteistyöhön (millaisia oikeuksia viranomaiselle tulisi elinkeinoihin nähden), säilyykö Huoltovarmuusrahaston ja valtion budjetin suhde jatkossa tasapainoisena ja kyvykkäänä vastaamaan normaaliaikojen vakaviin, huoltovarmuuden toimenpiteitä vaativiin tilanteisiin ja poikkeusolojen tilanteisiin.

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

1 mom. 2 k.

Esitetään seuraava (boldattu) täsmennys, jotta käy selkeästi ilmi, että tehtävänä on huoltovarmuuden varautuminen ja samalla vältetään päällekkäisyys LVV-lain 13§:n mukaisten tehtävien kanssa

”2) edistää viranomaisten, elinkeinoelämän ja järjestöjen huoltovarmuuden varautumista ja valmiutta toimia normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa”

1 mom. 3k.

Tilannekuvan esittäminen lainsäädäntötasoisesti tehtäväksi poikkeaa joistakin vastaavan tasoisten toimijoiden velvollisuuksista, ensisijaisesti se on lisätty valmiuskeskusten toimintoihin. Muut toimijat pitävät hallinnonalansa ja toimialansa tilannekuvaa luontevana osana varautumista ja suorituskyvyn varmistamista. Huoltovarmuuden tilannekuvan ylläpito on tärkeää, mutta sen on oltava luonteeltaan edelleen sellainen, että se on osa VNTIKEn (VNK) kansallista tilannekuvaa niin normaalioloissa kuin poikkeusoloissakin. Tässä yhteydessä on otettava huomioon Valmiuslakityöryhmän esitys siitä, että ministeriöille kuuluviin varautumisen tehtäviin tulisi sisällyttää turvallisuustilanteen edellyttämän analysoidun tilannekuvan ylläpitäminen ja jakaminen sekä näiden järjestäminen valtioneuvostotasolla yhdenmukaisesti ja yhteensopivasti (TUJO-raportti, ss. 31-32). Erillisiä tilannekuvia, joihin eri toimijoiden olisi toimitettava tietoa säännöllisesti tai häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, ei pystytä pitämään yllä niiden suuren ristikkäisen tiedonsiirron (työmäärän) vuoksi.

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

Ei kommentteja.

6. 6 § Työjärjestys

Ei kommentteja.

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

2 mom.

Momentissa säädettäisiin Huoltovarmuuskeskuksen toimialaohjauksesta. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö ohjaisi Huoltovarmuuskeskusta yhteistoiminnassa työ- ja elinkeinoministeriön kanssa omalla toimialallaan. Toimialaohjauksessa kysymys olisi Huoltovarmuuskeskuksen sektorikohtaista toimintaa koskevasta ohjauksesta ja hallinnonalan toiminnan valvonnasta, johon osallistuisivat myös toimialoittain asianomaiset ministeriöt. Tähän liittyen lisää kommentteja kohdassa 14 / 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko.

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

Pykälät 8, 9 ja 10 vaikuttavat osin päällekkäisille, antavat luonnollisesti selvän ohjausmahdollisuuden, mutta myös työllistävät ministeriöitä, valtion laitoksia ja virastoja merkittävästi. Näiden pykälien kuvaamissa toiminnoissa tulisi hyödyntää TUJO-raporttia ja harkita mitkä kuvatuista tehtävistä olisivat toteutettavissa paremmin esimerkiksi Turvallisuuskomitean yhteydessä.

Sektorien, poolien ja toimikuntien vuosittaisista painopisteistä päättäminen olisi pykälän mukaan viranomaistehtävä, vaikka elinkeinoelämän ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä eikä sen jatkuvuuteen liittyvistä tekijöistä ole saatavilla julkista materiaalia. Esityksen perusteluksi olisi saatava lisää perusteltua tietoa yhteistyön toimivuudesta ja sen kehittämisestä, jotta vältetään sellainen tilanne, että asian liittyvät realiteetit paljastuvat vasta lainsäädännön vahvistamisen jälkeen.

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

Kommentti kohdassa 8.

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

Kommentti kohdassa 8. Huoltovarmuusneuvoston rooli ja tehtävät vaikuttavat olevan osin epäselvät ja työllistävät samoja toimijoita kuin koko huoltovarmuusorganisaation ohjaus ja muu yhteistyö. Epätarkat ilmaisut kuten ”kriittiset viranomaiset”, ”elinkeinoelämä ja järjestöt”, olisi syytä kuvata tarkemmin HE:ssä, varsinkin kun tiettävästi kriittisiä yrityksiä, viranomaisia tai järjestöjä ei ole nimetty. Samoin epätarkkuutta esiintyy kohdissa, joissa käytetään ilmaisua ”sektoriviranomaiset”.

Lisäksi pyydetään arvioimaan mitä vaikutuksia huoltovarmuusneuvoston puheenjohtajan taustalla on eli pitäisikö puheenjohtajan olla viranomainen vai elinkeinoelämän edustaja.

Pitäisikö huoltovarmuusneuvoston kokoonpanoa arvioida esimerkiksi siten, että järjestöjen rooli olisi suurempi kuin esityksessä ja työntekijä/järjestöt olisivat tasapainossa. Myös julkisten palveluntuottajien osuus, esim. Sote-palvelut, olisi hyvä olla suurempi kuin esityksessä, verrattuna esimerkiksi yksityisiin sote-palveluntuottajiin.

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

HE:n mukaan huoltovarmuusorganisaatioon kuuluu tähän kokonaisuuteen osoitetut yli 30 tehtävää, joissa ei käytetä julkista valtaa. Nämä tehtävät liittyvät elinkeinoelämän kanssa tehtävään yhteistyöhön ja kustannukset esitetään kohdennettavaksi valtion talousarvioon. Henkilöt olisivat virastorakenteen toteutuessa virkamiehiä ja heidän palkkansa pysyisi muutoksessa nykyisellä tasolla. On huomattava, ettei näissä töissä ole tarvetta valtion virkamies asemalle, ja lisäksi palkat ovat valtion virastojen vastaavaa työtä tekeviä korkeammat. Edelleen on huomattava, että valtion talousarviosta ei vastaavia summia ole toistaiseksi kohdennettu viranomaisten, kuntien tai kolmannen sektorin varautumisen ja valmiuden edistämiseksi. Tämän vuoksi on vielä arvioitava onko elinkeinoelämän varautumisen ja valmiuden tukemiseen löydettävissä enemmän elinkeinoelämän osallisuutta korostavaa toimitapaa.

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

Ei kommentteja.

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

Ei kommentteja.

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

Tämän pykälän otsikossa käsitellään vain terveydenhuoltoa. Tulee muistaa, että lääkkeitä, tarvikkeita ja henkilösuojaimia käytetään myös sosiaalihuollossa. Esitetään, että otsikko ja teksti muutetaan muotoon "Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko".

1 mom.

Pykälän 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö päättäisi 13 §:stä poiketen valtion varmuusvarastoitavien lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden, henkilösuojainten ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettävien tavaroiden hankinnoista, käyttöönnotosta ja jakelusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista häiriötilanteisiin johtaa, valvoo ja yhteensovittaa sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 51 §:n 5 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö muodostaa yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskusten kanssa valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvan. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden ja varautumisen kehittämistä käsittelee myös valtioneuvoston asettama poikkeusolojen sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta. On selvitettävä, onko huoltovarmuusjärjestelmän läpinäkyvyys, ohjattavuus, valvottavuus ja tarkoituksenmukaisuus riittävällä tavalla varmistettu, kun sama ministeriö valvoo huoltovarmuuskeskuksen toimintaa ja samalla voi itsenäisesti päättää varmuusvarastoitavien lääkkeiden ja tarvikkeiden hankinnoista, käyttöönnotosta ja jakelusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskusten rooli huoltovarmuuden osalta jää avoimeksi.

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskyykyvarausten hankinta

Pykälä 15 on hyvin lyhyt eikä siitä sen vuoksi selviä esimerkiksi tämän uuden toiminnon tarkoitus selkeästi eikä varsinkaan siitä syntyvien kulujen kustantaminen. Ennen lain hyväksymistä on selvitettävä ja ilmoitettava tämän kulun, samoin kuin muidenkin kulujen määrät, panostuksella saatu tuotos ja vaikuttavuus, ja se, että mistä rahoituslähteestä kyseinen kulu on tarkoitus rahoittaa. Viraston kulujen, samoin kuin elinkeinoelämän varautumisen ja valmiuden edistämistehtävän kulujen ja rahoituksen on oltava selvillä ennen virastoksi muodostamista.

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

Ei kommentteja.

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

Ei kommentteja.

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

Ei kommentteja.

19. 19 § Lainanottovaltuus

Ei kommentteja.

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Ei kommentteja.

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

Ei kommentteja.

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

Ei kommentteja.

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

Tiedonsaantioikeuksista on tarpeen säätää tarkkarajaisesti. Epäselvyyttä tai luottamuspulaa ei saa syntyä tiedon tarvitsijalle eikä varsinkaan tiedon luovuttajalle.

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

Tietojenantovelvollisuus, joka on tarkoitus säätää elinkeinonharjoittajaa ja elinkeinoelämän järjestöä koskevaksi, on tarpeen säätää esitettyä tarkkarajaisemmin.

Viittaus säädösluonnoksen 4§:n 1 momentin kohtiin 3-6 on sinänsä tarkka, mutta kyseisten kohtien esittämät tehtävät eivät ole tarkkoja. Erityisesti kohdan 4 edistämistehtävää on vaikea käsittää yksiselitteisesti ja tiedonsaannin perustaminen siihen tehtävään voidaan kokea liian heikoksi ja tarpeettomaksi.

Hallituksen esityksessä todetaan, että huoltovarmuuden tilannekuvan ylläpitoa varten Huoltovarmuuskeskus kerää tietoja huoltovarmuuden kannalta muun muassa olennaisten sektoreiden ja toimialojen yrityksiltä ja järjestöiltä. Nämä saattavat sisältää tietoa muun muassa toimialan toimintakyvystä, toimintaedellytyksistä ja toimintaympäristöstä, työvoiman saatavuudesta ja käytettävyydestä sekä turvallisuudesta. Aluehallintovirastot ovat valvontatyössään havainneet, että yrityksiltä ja hyvinvointialueilta saadut resurssitiedot eivät aina ole totuudenmukaisia tai esimerkiksi henkilöstömitoitus on laskettu virheellisesti tai henkilöstörakenne on ilmoitettu väärin. Kuinka on tarkoitus varmistaa, että saadut tiedot ovat paikkaansa pitäviä, asiakasturvallisuus on varmistettu ja tiedon kaikkalainen käsittely täyttää säännökset. Millaista tukea tällaisten tietojen käyttäminen vaatisi muilta toimijoilta, esimerkiksi STM:n hallinnonalalla, LVV:ltä?

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

Pykälän ensimmäisen virkkeen muotoilu esitetään muutettavaksi seuraavasti:

”Huoltovarmuuskeskuksella on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, velvollisuus luovuttaa 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tilannekuva viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle sekä oikeus luovuttaa kyseinen tilannekuva sektori-, pooli ja toimikuntatoiminnassa oleville elinkeinoelämän yrityksille ja järjestöille.”

Pyydetään myös arvioimaan, että voivatko yritykset joutua eriarvoiseen asemaan, jos osalle yrityksistä annetaan tietoja ja osalle ei, varsinkin kun huoltovarmuuskriittisiä yrityksiä ei tiettävästi

ole pystytty määrittystasollakaan yksilöimään. On tarpeen kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei yrityksille jaettu tietoa leviää toimijoille, jotka käyttävät tietoja väärin, esimerkiksi maan tai kansalaisten etujen vastaisesti.

26. 26 § Virka-apu

Ei kommentteja.

27. 27 § Uhkasakko

Ei kommentteja.

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

Ei kommentteja.

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Ei kommentteja.

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

Pääviestimme:

* Huoltovarmuuden, huoltovarmuuden varautumisen ja yleisen varautumisen (valmiuslain mukaisen varautumisen) määrittelyjen ja rajanvedon on oltava selvä, mitä tässä HE:ssä muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta noudatetaan. Terminologian selkeyden olennaiseen merkitykseen lainsäädännön yksiselitteisen soveltamisen kannalta on kiinnitetty huomiota myös TEM:in julkaisussa 47/2024, ss. 18-19 (Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain muutostarpeet). Huoltovarmuus ja huoltovarmuuden varautuminen on osa varautumista. Varautumisen yhteensovittaminen alueella ja siihen liittyvän yhteistoiminnan järjestäminen on voimassa olevan lainsäädännön mukaan aluehallintovirastojen tehtävä (896/2009), joka osin sellaisenaan ja osin laajentuvana ja täsmentyvänä tehtävänä siirtyy 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolle (LVV). Ennen huoltovarmuuden turvaamisesta ja huoltovarmuuskuksesta annettavan lain jatkokäsittelyä, on tarpeen yksityiskohtaisesti selvittää sen ja LVV-lain (530/2025) säädösten keskinäinen suhde ja varmistaa, ettei nyt käsiteltävänä oleva säädös aiheuta epäselvyyksiä varautumisen ja huoltovarmuuden käsitteiden käyttöön tai toimijoiden vastuisiin.

* Huoltovarmuustoiminto koskee Hallituksen esityksessä (HE) kuvatulla tavalla kaikkia toimijoita. Tärkeä huoltovarmuuden tehtävä on yksityisen ja julkisen toiminnon yhteensovittaminen ja kriittisten toimintojen (materiaali ja palvelut)

huoltovarmuuden varautumisen edistäminen. Tämä asia saa arvon myös HE:ssä, jossa todetaan, ettei siihen toimintoon kohdistu muutoksia, tai korkeintaan siihen kohdistuvat muutokset ovat positiivisia. Asiasta on vaikea lausua, koska kyseisestä toimintoa ei selvitetä asiakirjoissa tarpeeksi tarkasti. Myös julkaisussa TEM 47/2024 (s. 60, viittaus selvityshenkilön raporttiin TEM 27/2024, Kohti huomisen huoltovarmuutta) todetaan, että poolien tehtävien runsauden takia sektorien roolia

tulee selkeyttää ja tehostaa. Verkostoyhteistyön järjestämisen ja tuloksellisuuden asioista on vaikea lausua, koska käytettävissä ei ole HVK:n vuoden 2022 alussa käynnistämän kolmivuotisen verkostoyhteistyön kehittämisohjelman tuloksia.

* Aluehallintovirastot toteavat huomionaan, että elinkeinoelämän ja HVK:n ja HVO:n keskinäinen yhteistyö on ollut kiiteltävää, mutta mahdollinen viranomaisstatus saattaa muuttaa asetelmaa. Tämän yhteistyömuodon tarkka arviointi on tarpeen, jotta säilytetään tai hallitusti muutetaan sektori-, pooli- ja toimikuntatyön tapoja esimerkiksi siihen suuntaan, että elinkeinoelämä maksaisi nykyistä suuremman osan kuluista. Yksi vaihtoehto voisi olla myös se, että kyseisen yhteistyön kulut maksettaisiin täysimääräisesti Huoltovarmuusrahastosta, koska HE:n mukaan juuri tähän työhön osallistuvilla henkilöillä ei ole viranomaistehtäviä. Kaikkiaan sektori-, pooli- ja toimikuntatyön kustannusten ja työllä saatujen tulosten nykyistä parempi julkisuus on työn kehittämisen ja jatkamisen kannalta välttämätöntä.

* Aluehallintovirastot yhteensovittavat varautumista alueillaan, tukevat kuntien valmiussuunnittelua ja esimerkiksi alueellisten maanpuolustuskurssien ja valmiusharjoitusten kautta edistävät kriittisiksi tunnistamansa elinkeinoelämän varautumista ja huoltovarmuutta. Aluehallintovirastot sisällyttävät huoltovarmuusasiat keskeisenä osa-alueena kaikkeen varautumistyöhönsä. Esimerkiksi voidaan mainita erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa samoin kuin poikkeusolojen aikaisessa väestönsiirtotilanteessa elintärkeä päivittäistavarahuollon varautuminen ja valmius. Työtä on tehty yhdessä kuntien ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa, vaikka asiasta ei ole säädöksiä. Aluehallintovirastojen työ jatkuu 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastossa (LVV). Tässä Hallituksen esityksessä ei ole käsitelty lainkaan aluehallintovirastojen tekemään huoltovarmuuden edistämistyötä, mikä olisi ollut tarpeen huoltovarmuuden kokonaisuuden ymmärtämisen ja kuvaamisen kannalta.

* TUJO-raporttiluonnoksessa (Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen toimintamallin kehittämishanke – loppuraporttiluonnos 10.6.2025) esitetyllä tavalla ministeriöiden velvoitteita tultaneen lisäämään varautumiseen liittyvissä johtamis- ja valvontatehtäviä, mikä samalla lisää myös ministeriöillä olevien huoltovarmuusasioiden huomioon ottamista osana toimialansa velvoittavia varautumistehtäviä. Ministeriöiden varautumisvelvollisuuksien lisääntyessä Lupa ja valvontavirastolla tulee monialaisena valtion keskushallinnon virastona olemaan keskeinen rooli näiden velvoitteiden toimeenpanijana ja valvojana.

* HE:stä ei käy ilmi kuinka suurta henkilömäärää (HTV) lainsäädäntö tulee koskemaan eikä se, että millainen vaikuttavuus nykyisellä työllä on. Vaikka käytettävissä on ollut TEMin julkaisu 27/2024 (selvitysmiehen raportti) että 47/2024 (työryhmän muistio), ei niistä käy ilmi HVK:n ja huoltovarmuusorganisaation henkilöstömäärän kehitys esimerkiksi viimeisen 10 vuoden aikana, eikä se, että mitä henkilöstömäärän

voimallisella lisäämisellä on saatu aikaiseksi. Työryhmän muistiosta käy ilmi, että HVK:ssa on noin 100 työntekijää ja pooleja on muistion kirjoittamisen aikana ollut 27. Henkilötyövuosimäärä (HTV) olisi tärkeä tieto erityisesti niiden HTV:n osalta, joiden tehtävät sisältävät julkisen vallan käyttöä tai merkittävän julkisen vallan käyttöä. Julkaisussa 47/2024 (ss 41-43 ja Liite 2) kuvataan yksityiskohtaisesti tehtävät, joissa huoltovarmuusorganisaatioon työntekijät käyttävät julkista tai merkittävää julkista valtaa, tehtäviä ei ole lukumääräisesti paljon. Poolisihteerien, jotka toimivat HVK:n rahoituksella, tehtäviin ei puolestaan kuulu julkisen vallan käyttöä (Julkaisu 47/2024, s.44). Tämä asia liittyy erityisesti HE:n keskeiseen muutokseen eli virastoksi muuttumiseen ja valtion talousarvioon liittymiseen. Virastoksi muuttamiseen liittyy lukuisia odotettuja muutoksia, mutta toivottavaa on, että sektori-, pooli ja-toimikuntatyön roolia tarkasteltaisiin vielä.

* Huoltovarmuuden nykyistä tiiviimpi sitoutuminen muun yhteiskunnan, elinkeinoelämän ja viranomaisten kanssa yhteisesti sovittavalla tavalla on eduksi kaikille toimijoille, mutta sen organisoituminen ei saa olla päällekkäisyyksiä luovaa vaan niitä purkavaa. Tähän asiaan on kiinnitetty huomiota myös julkaisussa 47/2024 (s. 41), jossa todetaan, että HVK:n tehtäviä määriteltäessä olisi arvioitava, onko HVK:lla tällä hetkellä päällekkäisiä tehtäviä muiden viranomaisten tehtävien kanssa. HE:ssä ei tätä asia ole perusteellisesti selvitetty, paremminkin sen kappaleessa 11 ”Suhde muihin esityksiin” asiaa käsiteltiin varsin vajavaisesti. Kyseisessä kappaleessa ei käsitelty LVV-lainsäädäntöä, joka hyväksyttiin kesäkuun lopussa samaan aikaan kuin Elinvoimakeskuksesta annettu lainsäädäntö. Osassa HE:ssä esitetyissä toimenpiteissä on havaittavissa moninkertaista työtä, joka voitaisiin välttää, mikäli esitystä olisi mahdollista vielä arvioida kesäkuussa valmistunutta TUJO-raporttia hyödyntäen ja marraskuussa valmistuvaa alueellisen varautumisen ja tilannekuvan järjestämiseen keskittyneen hankkeen tuloksia käyttäen.

Vilkki Juha
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto